

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
Abstract	(4)
คำนำ	(6)
สารบัญ	(7)
รายการตาราง	(13)
รายการภาพประกอบ	(17)
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
โครงสร้างของการดำเนินการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
เนื้อหาโดยสรุปในบทต่าง ๆ	6
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและตัวแบบของการกำหนดกลยุทธ์	
การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	7
แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้(ไทย-มาเลเซีย)	8
การค้าชายแดนและการผ่านแดน	12
รายงานเศรษฐกิจและการเงินภาคใต้	14
โครงการศึกษาเพื่อการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ	16
โครงการวิเคราะห์ทิศทางการลงทุนการท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ	17

บทที่	หน้า
ตัวแบบของการกำหนดกลยุทธ์	19
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	20
3. วิธีการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง	27
แบบแผนการวิจัย	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4. ข้อมูลภาวะการค้าและการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	
ภาพรวมรายจังหวัด	34
จังหวัดสงขลา	34
ลักษณะภูมิประเทศ	34
การค้าระหว่างประเทศ	35
การค้าชายแดนไทย- มาเลเซีย	36
ภาวะการค้ารายย่อยตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย	37
ภาวะการท่องเที่ยว	38
จังหวัดนราธิวาส	39
ลักษณะภูมิประเทศ	39
การค้าระหว่างประเทศ	40
การค้าชายแดนไทย- มาเลเซีย	40
ภาวะการค้ารายย่อยตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย	41
ภาวะการท่องเที่ยว	43
จังหวัดยะลา	44
ลักษณะภูมิประเทศ	44
การค้าระหว่างประเทศ	45
การค้าชายแดนไทย- มาเลเซีย	45
ภาวะการค้ารายย่อยตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย	46
ภาวะการท่องเที่ยว	46

บทที่

หน้า

จังหวัดสตูล	47
ลักษณะภูมิประเทศ	47
การค้าระหว่างประเทศ	48
การค้าชายแดนไทย- มาเลเซีย	49
ภาวะการค้ารายย่อยตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย	49
ภาวะการท่องเที่ยว	50
จังหวัดปัตตานี	51
ลักษณะภูมิประเทศ	51
การค้าระหว่างประเทศ	51
การค้าชายแดนไทย- มาเลเซีย	52
ภาวะการค้ารายย่อยตามพรมแดนไทย-มาเลเซีย	52
ภาวะการท่องเที่ยว	52

หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการท่องเที่ยว
ชายแดนใน 5 จังหวัดภาคใต้

53

5. ธุรกิจการค้ารายย่อย

ผลการศึกษาธุรกิจการค้ารายย่อย	54
ข้อมูลภาพรวมของผู้ประกอบการ	54
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ประกอบการ	55
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมกับการประกอบการ	60
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของผู้ประกอบการ	64
ข้อเสนอแนะและการขอความช่วยเหลือ/สนับสนุน	66
การสังเกตการณ์การค้ารายย่อย	68
กลยุทธ์การค้ารายย่อย	74
สภาพแวดล้อมภายนอก	74
การวิเคราะห์อุตสาหกรรมธุรกิจการค้าชายแดนรายย่อย	78
สภาพแวดล้อมภายใน	81
ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	82
ตารางสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์	84
กลยุทธ์ธุรกิจการค้าชายแดนรายย่อย	89

บทที่	หน้า
6. ธุรกิจการค้ารายใหญ่	
ผลการศึกษารัฐกิจการค้ารายใหญ่	92
ข้อมูลภาพรวมของผู้ประกอบการ	92
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ประกอบการ	95
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมกับการประกอบการ	103
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของผู้ประกอบการ	113
ข้อเสนอแนะและการขอความช่วยเหลือ/สนับสนุน	119
กลยุทธ์การค้ารายใหญ่	120
สภาพแวดล้อมภายนอก	120
ตัวแบบการวิเคราะห์ธุรกิจการค้าชายแดนรายใหญ่	122
สภาพแวดล้อมภายใน	125
การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	126
7. ธุรกิจการท่องเที่ยว	
ผลการศึกษารัฐกิจการท่องเที่ยว	137
ประเภทธุรกิจ	137
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ประกอบการ	137
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมกับการประกอบการ	143
ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของผู้ประกอบการ	150
ข้อเสนอแนะและการขอความช่วยเหลือ/สนับสนุน	154
กลยุทธ์ธุรกิจการท่องเที่ยว	156
สภาพแวดล้อมภายนอก	156
การวิเคราะห์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	160
สภาพแวดล้อมภายใน	164
ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	166
ตารางสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์	168
กลยุทธ์การท่องเที่ยว	174

บทที่	หน้า
8. ผลสำรวจความคิดเห็นและกลยุทธ์ของหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	
จำนวนแบบสอบถาม	178
ศักยภาพของธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด	179
ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	179
ตารางสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์	182
กลยุทธ์ของหน่วยงาน	191
ปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยว	193
ข้อเสนอแนะ	194
9. การเปรียบเทียบกลยุทธ์ธุรกิจ	
การเปรียบเทียบลักษณะผู้ประกอบการและการดำเนินธุรกิจ	198
การเปรียบเทียบโอกาส อุปสรรค จุดแข็งและจุดอ่อน	200
การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	202
การวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลง(Sensitivity Analysis) ของปัจจัยเชิงกลยุทธ์	205
10. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
บทสรุป	210
ภาพรวมของลักษณะการประกอบการของธุรกิจชายแดนภาคใต้	210
การประเมินปัจจัยเชิงกลยุทธ์	212
กลยุทธ์ธุรกิจชายแดนภาคใต้	213
ข้อเสนอแนะ	216
ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	216
ข้อเสนอแนะสำหรับการค้าชายแดนรายย่อย	217
ข้อเสนอแนะสำหรับการค้าชายแดนรายใหญ่	219
ข้อเสนอแนะสำหรับการท่องเที่ยว	221
บรรณานุกรม	223

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	226
การสร้างตารางสรุปการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์	227
ภาคผนวก ข	231
แบบสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและเอกชน	232
แบบสังเกตการณ์ภาพรวมของบริเวณด้าน	234
แบบสอบถามผู้ประกอบการธุรกิจการค้ารายย่อย	235
แบบสังเกตการณ์การค้ารายย่อย	241
แบบสอบถามผู้ประกอบการธุรกิจการค้ารายใหญ่	243
แบบสอบถามผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว	249
ประวัติคณะวิจัย	254

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 การค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในปี พ.ศ.2541	2
2.1 แสดงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้	9
2.2 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย	13
2.3 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	14
2.4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านตรวจคนเข้าเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้	15
2.5 แสดงแนวคิดและกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนภาคใต้	18
3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	29
4.1 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดสงขลาระหว่างปี พ.ศ. 2540	35
4.2 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียของจังหวัดสงขลาระหว่างปี พ.ศ. 2540	36
4.3 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดนราธิวาสระหว่างปี พ.ศ. 2540	40
4.4 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียของจังหวัดนราธิวาสระหว่างปี พ.ศ. 2540	41
4.5 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดยะลาระหว่างปี พ.ศ. 2540	45
4.6 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียของจังหวัดยะลาระหว่างปี พ.ศ. 2540	46
4.7 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ. 2540	48
4.8 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนไทย-มาเลเซียของจังหวัดสตูลระหว่างปี พ.ศ. 2540	49
4.9 แสดงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดปัตตานีระหว่างปี พ.ศ. 2540	52
5.1 ลักษณะการทำธุรกิจ	55
5.2 รูปแบบ/ลักษณะการเป็นเจ้าของกิจการ	56
5.3 จำนวนครั้งของการซื้อสินค้าต่อเดือน	57
5.4 ยอดขายต่อรายต่อวัน	59
5.5 วิธีการขนส่งสินค้า	60
5.6 ลักษณะทั่วไปของร้านค้ารายย่อย	68
5.7 ที่ตั้งของร้านค้า	69
5.8 ประเภทของสินค้า	70
5.9 แหล่งที่มาของสินค้า	70
5.10 การจัดวางสินค้า	71
5.11 ลักษณะของสินค้า	71

ตารางที่	หน้า
5.12 ลักษณะหีบห่อ	72
5.13 การติดป้ายราคาสินค้า	72
5.14 ลักษณะการบริการลูกค้า	73
5.15 การสต็อกสินค้า	73
6.1 แสดงลักษณะการทำธุรกิจ	93
6.2 แสดงลักษณะลูกค้าของธุรกิจ	95
6.3 แสดงอายุของผู้ประกอบการ	96
6.4 แสดงระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ	97
6.5 แสดงระยะเวลาที่ผู้ประกอบการจำแนกตามลักษณะธุรกิจ	98
6.6 แสดงรูปแบบของกิจการ	98
6.7 แสดงจำนวนคนงานจำแนกตามลักษณะธุรกิจ	99
6.8 แสดงเงินทุนหมุนเวียนต่อเดือนจำแนกตามจังหวัด	100
6.9 แสดงยอดขายเฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามจังหวัด	100
6.10 แสดงภาษาที่ใช้ในการทำธุรกิจ	101
6.11 แสดงวิธีการซื้อขาย	101
6.12 แสดงวิธีการชำระเงิน	102
6.13 แสดงวิธีการขนส่ง : จ้างขนส่ง	102
6.14 แสดงวิธีการขนส่ง : ขนส่งด้วยตัวเอง	103
6.15 แสดงประเภทลูกค้า	104
6.16 แสดงลักษณะการขายสินค้า	104
6.17 แสดงแหล่งซื้อสินค้า	105
6.18 แสดงแหล่งเงินทุน	105
6.19 แสดงจำนวนคู่แข่งจำแนกตามลักษณะธุรกิจ	106
6.20 แสดงจำนวนคู่แข่งจำแนกตามจังหวัด	107
6.21 แสดงรายชื่อหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน/เป็นอุปสรรคกับธุรกิจชายแดน 5 อันดับแรก	108
6.22 แสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อบทบาทของหน่วยงานของรัฐ	109
6.23 แสดงปัจจัยจากรัฐที่สนับสนุน/เป็นอุปสรรคกับธุรกิจชายแดน	110
6.24 แสดงรายชื่อหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนธุรกิจชายแดน	111

ตารางที่	หน้า
6.25 แสดงปัจจัยจากหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนธุรกิจชายแดน	112
6.26 แสดงแหล่งข้อมูลข่าวสาร	114
6.27 แสดงลักษณะการสืบทอดกิจการ	115
6.28 แสดงขนาดทุนจดทะเบียนของธุรกิจ	116
6.29 แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในธุรกิจ	116
6.30 แสดงค่าเฉลี่ยและการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยสำเร็จทางธุรกิจใน จังหวัดต่าง ๆ	117
6.31 แสดงค่าเฉลี่ยของทักษะผู้ประกอบการในปัจจัยสำเร็จทางธุรกิจ	118
6.32 แสดงสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่เป็นปัจจัยภายนอก	129
6.33 แสดงสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่เป็นปัจจัยภายใน	130
6.34 แสดงสรุปปัจจัยเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวม	131
6.35 แสดงTOWS MATRIX	133
7.1 แสดงประเภทธุรกิจ	137
7.2 แสดงเพศของผู้ประกอบการ	138
7.3 แสดงอายุของผู้ประกอบการ	138
7.4 แสดงระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ	139
7.5 แสดงระยะเวลาของการประกอบการ	139
7.6 แสดงการเป็นสมาชิกชมรม/สมาคม	140
7.7 แสดงรูปแบบกิจการ	140
7.8 แสดงแหล่งที่มาของเจ้าของกิจการ	141
7.9 แสดงจำนวนสำนักงานใหญ่/สาขา	141
7.10 แสดงภาษาที่ใช้ในการทำธุรกิจ	142
7.11 แสดงวิธีการชำระค่าบริการ	143
7.12 แสดงแหล่งเงินทุน	146
7.13 แสดงการใช้บริการของธนาคารพาณิชย์	146
7.14 แสดงส่วนแบ่งตลาด	147
7.15 แสดงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน	148
7.16 แสดงหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อการทำงาน	149
7.17 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน/สถาบันเอกชน	149

ตารางที่	หน้า	
7.18	แสดงหน่วยงานสถาบันเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	150
7.19	แสดงโครงสร้างของกิจการ	150
7.20	แสดงวันหยุดของกิจการ	151
7.21	แสดงการสืบทอดธุรกิจ	153
7.22	แสดงเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการ	154
8.1	จำนวนแบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและเอกชน	178
8.2	ศักยภาพในการพัฒนาทางด้านการค้าและการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัด	179
9.1	แสดงข้อมูลเปรียบเทียบลักษณะผู้ประกอบการและการดำเนินธุรกิจของ ธุรกิจการค้าชายแดนภาคใต้ 3 ประเภท	198
9.2	แสดงข้อมูลเปรียบเทียบโอกาส อุปสรรค จุดแข็ง และจุดอ่อนของธุรกิจ การค้าชายแดนภาคใต้ 3 ประเภท	200
9.3	แสดงข้อมูลเปรียบเทียบการวิเคราะห์กลยุทธ์และปัจจัยเชิงกลยุทธ์ของ ธุรกิจการค้าชายแดน 3 ประเภท และหน่วยงานของรัฐและเอกชน	202

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1	5
2.1	19
2.2	21
2.3	23
4.1	33
4.2	34
4.3	39
4.4	44
4.5	47
4.6	51
5.1	58
5.2	78
6.1	123
7.1	161
9.1	207
9.2	209